

آیین نامه تعیین انواع تخلفات

و جرایم مربوط به سیر و حرکت

ناوگان در شبکه حمل و نقل ریلی

و نحوه رسیدگی به آنها

مصوب ۱۳۹۱/۱۱/۰۱

با اصلاحات و الحاقات بعدی

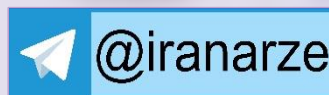
توضیحات:

- تاریخ تصویب ۱۳۹۱/۱۱/۰۱
- تاریخ ایجاد فایل شهریور ۱۴۰۳
- منبع qavanin.ir

برای دانلود رایگان جدیدترین منابع آزمون ها، اینجا بزنید

همچنین جهت مشاهده آخرین اخبار آزمون ها، اینجا بزنید

« انتشار یا استفاده غیر تجاری از این فایل، بدون حذف لوگوی ایران عرضه، [مجاز](#) می باشد »

❖ آیین نامه تعیین انواع تخلفات و جرایم مربوط به سیر و حرکت ناوگان در شبکه حمل و نقل ریلی و نحوه رسیدگی به آنها مصوب ۱۳۹۱/۱۱/۰۱ با اصلاحات و

الحاقات بعدی

راهنمای رنگ بندی
معتبر، تنفیذ
نامه اصلاحی، ساختار الحاقی، اصلاحی، ساختار اصلاحی، احیاء، ساختار جایگزین
منسوخه، موقوف الاجرا
تفسیر

ماده ۱. در این آیین نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

الف - راه آهن: شرکت راه آهن جمهوری اسلامی ایران

ب - قطار: یک یا چند لکوموتیو متصل بهم و یا متصل به یک و یا چند واگن و مجهز به علایم و تجهیزات لازم طبق ضوابط و مقررات مربوط.

پ - بلاک: قطعه خط معینی بین دو نقطه که در یک زمان مشخص فقط یک وسیله نقلیه ریلی می تواند در آن وجود داشته باشد.

ت - پروانه راه آزاد یا میله راهنما یا چراغ سبز: مجوز ورود وسایط نقلیه ریلی به بلاک.

ث - اطاق رله: محل پلمپ شده ای که تجهیزات سخت افزاری مربوط به علایم الکتریکی در آن قرار داشته و ارتباط بین دستگاه های محوطه ایستگاه توسط تجهیزات موجود در آن برقرار می گردد.

ج - کالاهای خطرناک: مواد یا محمولات دارای امکان انفجار، آتش سوزی، خرابی تجهیزات فنی و سایر کالاها و نیز مرگ، مسمومیت، آسیب، سوختگی، تشعشع و یا بیماری انسان یا حیوان به هنگام جابجایی، عملیات بارگیری یا تخلیه و نگهداری.

چ - ماشین آلات مکانیزه: وسایط نقلیه خودکشش ریلی مورد استفاده برای امور تعمیر و نگهداری خطوط شبکه ریلی.

- ح. لکوموتیو سرد (خاموش): لکوموتیوی که نمی‌توان از نیروی کشش آن استفاده کرد.
- خ. لکوموتیو گرم: لکوموتیوی که از نیروی کشش آن در حمل قطار استفاده می‌گردد.
- د. خط قبولی: خطی که به منظور ورود وسایط نقلیه ریلی، قبولی توسط ایستگاه قبول‌کننده در اختیار ایستگاه اعزام‌کننده وسایط نقلیه قرار می‌گیرد.
- ذ. حکم احتیاط: برگه‌ای که در آن موارد احتیاطی از قبیل تقلیل سرعت و تلاقی ثبت و به هنگام اعزام وسایط نقلیه ریلی به مامورین موظف تحویل می‌گردد.
- ر. گاباری: حدمجاز ابعاد فضایی که وسایط نقلیه ریلی می‌توانند از آن عبور نمایند.
- ز. دگاژ: آخرین نقطه امن توقف وسایط نقلیه ریلی بین دو خط مجاور.
- ژ. سیمافور: پایه‌ای فلزی به ارتفاع حدود شش (۶) متر که در انتهای فوقانی آن بازوی متحرکی مجهز به دو چراغ به رنگ‌های قرمز و سبز که حالت‌های مختلف توقف و عبور آزاد را نمایش می‌دهد، وجود دارد.
- س. ورقه سیر: برگه‌ای که مشخصات قطار از قبیل اسامی مامورین، شماره لکوموتیو و واگن‌ها، زمان توقف، تلاقی، سبقت، تاخیرات، زمان رسیدن و وقوع هرگونه نقص و بی‌نظمی حین حرکت در آن ثبت می‌گردد.
- ش. گروه حفاظت و ایمنی: گروهی متشکل از کارشناسان فنی راه‌آهن که به منظور پیشگیری از وقوع حوادث و اتخاذ تمهیدات مناسب در زمان وقوع حوادث و مدیریت آن از قبیل آزادسازی خطوط و رسیدگی سوانح و اجرای سیاست‌های ایمنی راه‌آهن تشکیل می‌شود.
- ص. گواهینامه: مجوز صادره توسط واحد مربوط راه‌آهن متناسب با نوع وسیله نقلیه ریلی مطابق با ضوابط و مقررات مربوط.
- ض. گزارش داخلی: گزارش ارایه شده پس از وقوع تخلف به مسئولین مربوط.
- ط. خطوط علایمی ایستگاه: خطوط تحت پوشش سیستم علایم الکتریکی ایستگاه که وجود یا عدم وجود وسایط نقلیه ریلی در آن مشخص می‌گردد.
- ظ. سیستم اینترلاکینگ: یک نوع سیستم علایم الکتریکی برای انجام عملیات قبول و اعزام وسایط نقلیه ریلی.
- ع. پانل: دستگاهی برای انجام عملیات مربوط به ایستگاه‌های تحت فرمان.

ماده ۲. تخلفات مربوط به سیر و حرکت ناوگان در شبکه حمل و نقل ریلی به شرح زیر تعیین می‌شوند:

۱. خروج از ایستگاه بدون دریافت پروانه راه آزاد یا میله راهنما یا چراغ سبز.
۲. عبور از چراغ قرمز به منظور ورود به بلاک.
۳. عدم رعایت مقررات کالاهای خطرناک و دستورالعمل‌های ایمنی مربوط به توقف واگن‌های حامل کالاهای خطرناک کلاس (۱) (مواد منفجره و فرآورده‌های حاوی مواد منفجره) در ایستگاه‌ها و محل‌های تخلیه و بارگیری.
۴. مانور واگن‌های حامل کالاهای خطرناک و مواد قابل انفجار تحت کلاس‌های (۱)، (۲)، (۳)، (۴.۱)، (۴.۲)، (۵.۱)، (۵.۲)، (۶.۱)، (۶.۲)، (۷)، (۸) و (۹) بدون رعایت هر یک از مفاد دستورالعمل‌های مربوط.
۵. تنظیم و تشکیل قطارهای شامل واگن‌های حامل کالاهای خطرناک بدون رعایت مقررات کالاهای خطرناک و دستورالعمل‌های مربوط.
۶. حمل مواد منفجره و خطرناک با قطارهای مسافری و باری حامل مواد نفتی بدون رعایت دستورالعمل مربوط.
۷. بازکردن درب اطاق رله و تعمیر دستگاه علایم الکتریکی بدون مجوز مسئول وقت ایستگاه.
۸. صدور مجوز ورود به اطاق رله و هرگونه اقدام آزمایشی و تعمیراتی بر روی دستگاه‌های علایم الکتریکی محوطه و روی پانل با وجود وسیله در بلاکهای طرفین.
۹. عدم دقت در آزمایش ترمز قطار و صدور جواز ترمز به نحوی که احتمال بروز سانحه در آن به تشخیص کمیسیون جلوگیری از سوانح مربوط قابل توجه باشد.
۱۰. اعزام قطار پس از تغییر در آرایش و تشکیلات آن بدون انجام آزمایش ترمز مجدد.
۱۱. عدم آزمایش ترمز قطار پس از اتصال یا انفصال واگن یا لکوموتیو به قطار.
۱۲. اشتغال به کار ماشین‌آلات مکانیزه تعمیرات خط در محدوده ایستگاه‌های علایمی بدون اطلاع مسئول وقت و مامور علایم الکتریکی.
۱۳. مسدود نکردن خط در هنگام خرابی وسایل نقلیه جاده‌ای بر روی گذرگاه.

۱۴. حرکت لوکوموتیوران و رییس قطار با پروانه راه آزاد، با مندرجات یا مسیر غلط که بی توجهی به آن به تشخیص کمیسیون جلوگیری از سوانح مربوط باعث احتمال بروز سانحه در حد قابل توجه باشد.
۱۵. عدم مهار قطار در صورت توقف در طول مسیر و قرار ندادن کفش خط زیر چرخ آخرین واگن به سمت شیب یا برداشتن کفش خط قبل از حرکت.
۱۶. عدم توجه لوکوموتیوران به صحت اتصال لوکوموتیوهای سرد و گرم به همدیگر و اتصال لوکوموتیو به قطار.
۱۷. عدم رعایت مقررات و دستورالعمل های فنی در زمینه تنظیم و آرایش قطارهای حامل کالاهای خطرناک یا آهن آلات طویل ریل - تیرآهن - لوله.
۱۸. اعلام مواد منفجره و خطرناک به عنوان مواد عادی.
۱۹. متوقف نکردن قطار توسط لوکوموتیوران در صورت مطلع شدن از فرمان ایست از هر شخص.
۲۰. عدم اعلام ورود قطار به ایستگاه بدون علامت انتهایی به ایستگاه اعزام کننده قطار.
۲۱. عدم اعلام فوری فرار قطار توسط مسئول وقت ایستگاهی که خبر آن را دریافت نموده به ایستگاه سمت فرار و کنترلر وقت و در صورت امکان به راهداران مسیر.
۲۲. حرکت قطار در راه مانده که تقاضای لوکوموتیو امداد کرده است، بدون اجازه کنترل یا مرکز فرماندهی (c.t.c) و (rc) و ایستگاه های طرفین.
۲۳. اعزام قطار با میله راهنمایی که مربوط به آن بلاک نباشد.
۲۴. عبور از سیمافور بدون علامت سبز سوزنبان.
۲۵. استفاده از میله راهنما در مدت تعمیر و خرابی دستگاه آن.
۲۶. عدم مهار قطار با ترمزهای دستی موجود در صورت خاموشی لوکوموتیو.
۲۷. عدم مهار واگن های متوقف در ایستگاه به وسیله ترمز دستی و کفش خط.
۲۸. نبستن ترمز دستی و قرار ندادن مناسب کفش خط در زیر واگن های تحت بارگیری و تخلیه برابر مقررات.

۲۹. عدم توجه به داشتن خط آزاد در هنگام قبول قطار.

۳۰. پذیرش قطار به خطی غیر از خط قبولی توسط سوزنبان بدون رعایت مقررات مربوط.

۳۱. عدم دقت در بازدید کامل و دقیق قطار اعزامی.

۳۲. عدم دقت در بارگیری و باربندی محصولات روی واگن و اعزام و یا واگذاری واگن‌های باردار به عنوان خالی و یا خالی به عنوان باردار.

۳۳. رانندگی وسایل نقلیه ریلی بدون داشتن مجوز یا گواهینامه مربوط به آن وسیله.

۳۴. نبستن به موقع گذرگاه (با مستحفظ) توسط راهدار.

۳۵. عدم دقت در بازدید وضعیت قطار در مبداء حرکت بر طبق مقررات مربوط.

۳۶. عدم توجه به صحت و مجاز بودن مشخصات قطار از قبیل وزن، طول، میزان ترمز، تعداد واگن و نحوه اتصال واگنها به قطار از نظر قلاب، باردار و خالی.

۳۷. واگذاری رانندگی وسایل نقلیه ریلی به افراد غیرمجاز.

۳۸. عدم رعایت دستور احتیاطی ثبت شده در احکام احتیاط.

۳۹. عدم سیر با سرعت مطمئنه هنگامی که دید راهبر به هر علت محدود بوده یا سطح ریل پوشیده از برف و ماسه باشد.

۴۰. عدم توقف با سرعت سرمانورچی در صورت ابلاغ مسئول وقت ایستگاه.

۴۱. مانور بر روی سوزن‌های خطوط قبول و اعزام قطار بدون اجازه مسئول وقت ایستگاه.

۴۲. خروج از حدود ایستگاه به منظور مانور بدون اطلاع متصدی ترافیک ایستگاه.

۴۳. اتصال یا اعزام واگن‌های خارج شده از خط و سانحه دیده بدون اجازه کتبی بازدیدکننده آلات ناقله.

۴۴. قبول قطار قبل از صدور دستور توقف مانور در ایستگاه.

۴۵. دخالت دادن افراد غیرمجاز در قبول و اعزام وسایط نقلیه ریلی یا اعلام ورود قطار به ایستگاه.

۴۶. قبول قطار برای سبقت بدون داشتن حداقل یک خط آزاد.

۴۷. تسلیم پروانه راه آزاد یا میله راهنما قبل از اطمینان از صحت سوزن‌های مسیر.

۴۸. عدم جلوگیری از دخالت مامورین و افراد غیرمجاز در استفاده از دستگاه‌های علایم الکتریکی.

۴۹. تقسیم قطار با کمتر از پنجاه درصد ترمزدستی در بلاک با شیب و فراز بیش از پانزده در هزار.

۵۰. اعزام قطار با فشار ترمز کمتر از میزان مندرج در جدول نسبت به ترمز قطارها از ایستگاه‌های تشکیلاتی.

۵۱. حرکت یا ادامه سیر با رنگ مشکوک علایم.

۵۲. قفل نکردن سوزن‌های مسیر قبولی قطار.

۵۳. قرار ندادن تیغه‌های سوزن در جهت صحیح در هنگام قبول قطار.

۵۴. عدم توجه به آزاد نبودن ترمزدستی و ترمز هوای قطار و سلامت آن‌ها و همچنین نبود هوا در واگن انتهایی قطار در آغاز حرکت.

۵۵. اعزام وسایل نقلیه ریلی و ماشین‌آلات خطی به محل عملیات بدون ایجاد دو ایستگاه موقت با تجهیزات ارتباطی لازم در طرفین محل عملیات.

۵۶. بازنمودن پلمپ جعبه هندل بدون تلفنگرام در ایستگاه‌های علایمی.

۵۷. تغییر مسیر سوزن بدون دستور مسئول وقت ایستگاه.

۵۸. عدم استفاده از ترمز هوای واگن‌های مسافری یا رستوران یا توشه یا واگن‌های حامل مواد منفجره و محترقه در هنگام مانور.

۵۹. استفاده از ترمز هوا و ترمزدستی واگن‌های مسقف چوبی حامل کالاهای خطرناک.

۶۰. عدم توجه به سلامت تلفن و راهبند گذرگاه در هنگام تحویل و تحول.

۶۱. انفصال وسایل نقلیه ریلی در خطوط تأمین و فرار ایستگاه.

۶۲. اتصال و اعزام واگن‌هایی که دارای بریدگی چرخ بیش از حد مجاز می‌باشند.
۶۳. حرکت دادن لکوموتیو منفرد، قطار مسافری و باری بدون نوار سرعت‌نما.
۶۴. عدم تسلیم حکم احتیاط (در صورت لزوم) یا عدم اخذ امضاء از رییس قطار و لکوموتیوران.
۶۵. انجام هرگونه عملیات که احتمال اختلال در سیستم علائم ایستگاه را داشته باشد (تعویض ریل و قطعات سوزنهای ایستگاه‌های علائمی) بدون اطلاع مسئول وقت ایستگاه و مامورین علائم.
۶۶. تعلل کنترلر وقت نسبت به صدور دستورات لازم در خصوص وسیله نقلیه فراری به ایستگاه‌های سمت فرار.
۶۷. تغییر مسیر سوزن قبل از عبور کامل وسایل نقلیه و دگاژ شدن آن.
۶۸. عدم دقت در بازدید قطار وارده و انجام اقدامات لازم.
۶۹. عدم دقت و توجه مامور فنی قطارهای مسافری به کارکرد صحیح قسمت‌های متحرک واگن‌های قطار و رفع نقص آنها.
۷۰. اعزام لکوموتیوها، سالن‌های مسافری، رستوران، توشه، مولدبرق و استیم (مولدبخار) بدون کپسول آتش‌نشانی یا کپسول آتش‌نشانی که تاریخ شارژ آنها منقضی شده باشد.
۷۱. عدم تشخیص نواقص و خرابی‌های خط و ادوات مربوط و عدم اقدام لازم در مورد رفع آنها طبق دستورالعمل‌های مربوط.
۷۲. مسدود نکردن بلاک در صورت فقدان علامت انتهای قطار.
۷۳. عدم اطلاع شرایط مخاطره‌آمیز موجود در بلاک به مسئول وقت ایستگاه بعدی قبل از ورود کامل قطار به ایستگاه.
۷۴. عدم اعلام ورود کامل قطار به ایستگاه به مسئول وقت ایستگاه.
۷۵. عدم توجه به دگاژ شدن وسایل نقلیه ریلی و واگن‌های متوقف در ایستگاه.
۷۶. انفصال و توقف واگن در حد فاصل آخرین سوزن خروجی و علامت حدود ایستگاه.
۷۷. عدم دقت و احتیاط لازم و کافی در مانور واگن‌هایی که دارای برچسب احتیاطی هستند.
۷۸. اعزام قطار با طول بیش از طول مجاز تعیین شده بدون رعایت مقررات مربوط.

۷۹. اتصال و اعزام واگنهایی که دارای اضافه بار یا بارگیری یک طرفه یا باربندی نامطمئن هستند.

۸۰. قبول تلاقی بدون داشتن حداقل دو خط آزاد.

۸۱. اعزام و قبول اولین وسیله نقلیه ریلی با سرعت عادی به بلاکی که در آن تامپون یا قطعاتی از واگنها افتاده باشد.

۸۲. عدم رعایت گاباری در بارگیری و اعزام وسایل نقلیه ریلی و حریم گاباری در موقع تخلیه.

۸۳. در اختیار گذاشتن رمز شخصی دستگاه توسط اپراتورهای (c.t.c) به سایر همکاران. (c.t.c)

۸۴. استفاده از بیسیم برای کارهای شخصی.

۸۵. واگذاری بیسیم به افراد غیرمجاز.

۸۶. بازکردن بیسیم توسط کاربران و افراد غیرمجاز.

۸۷. عدم پاسخگویی به بیسیم.

۸۸. استفاده کردن از بیسیم در زمان دشارژ بودن باطری.

۸۹. عدم استفاده از پارتی لاین در هنگام قبول و اعزام و ورود و خروج وسائط نقلیه ریلی.

۹۰. قراردادن اطلاعات ضبط مکالمات پارتی لاین در اختیار افراد غیرمجاز و استفاده از آن به نفع دیگری.

۹۱. حرکت دادن واگن دارای برچسب قرمز بدون اطلاع و موافقت متصدی بازدید.

۹۲. عدم تعیین سرعت مطمئنه برای اعزام واگنهای تعمیری.

۹۳. عدم توجه به سلامت ترمزهای هوا و دستی و توزیع صحیح ترمز دستی در قطار و قرار ندادن دسته‌های ترمز واگنها در وضعیت مناسب در آرایش.

۹۴. عدم توجه و عدم اعلام افتادن تامپون انتهایی قطار به مسئول وقت ایستگاه توسط سوزنبان.

۹۵. قفل نکردن دربهای سالن مسافری در هنگام حرکت قطار از ایستگاهها توسط مامورین سالن (مهماندار).

۹۶. عدم توجه به خارج از گاباری بودن محموله واگنها در انجام عملیات مانور.
۹۷. ترک لکوموتیو توسط مامورین موظف آن به طور همزمان.
۹۸. اتصال یا اعزام واگنهای دارای بارگیری خارج از گاباری بدون رعایت دستورالعمل.
۹۹. قراردادن بوم جرثقیل در جهت حرکت قطار به استثنای جرثقیل کایرو.
۱۰۰. عدم دگاژ وسایل نقلیه ریلی در ایستگاه.
۱۰۱. انجام مانور در خطوط تعمیر بدون اطلاع و اجازه مسئولین ذیربط.
۱۰۲. عدم توجه و اطمینان از بارگیری حدمجاز واگن.
۱۰۳. عدم تکافوی ترمز قطار هنگام عملیات مانور.
۱۰۴. صدور فرمان حرکت قبل از تغییر کامل مسیر سوزن و چسبیدن تیغه به ریل پهلویی.
۱۰۵. اعزام وسیله نقلیه مورد تلاقی قبل از اطمینان ورود کامل قطار اول.
۱۰۶. مراجعت قطار از بلاک بدون رعایت مقررات مربوط.
۱۰۷. نصب هرگونه تلفن یا وسایل ارتباطی بر روی سیستم تلفن بلاک.
۱۰۸. اعزام همزمان دو قطار به دو جهت مخالف که مستلزم خروج همزمان دوميله راهنما باشد.
۱۰۹. تحویل مستقیم میله راهنمای دریافتی از قطار وارده به قطار خروجی.
۱۱۰. انجام هرگونه عملیات بر روی خطوط علایمی ایستگاه بدون مسدود کردن خط مورد نظر یا رعایت مقررات مربوط.
۱۱۱. تعمیر دستگاه علایم الکتریکی بدون اطمینان کامل از عدم تغییر در رنگ علایم و اختلال در تردد وسایل نقلیه با خارج از سرویس نمودن دستگاههای علایم تا خاتمه عملیات.
۱۱۲. حرکت لکوموتیوران پس از رویت چراغ زرد ثابت یا چشمک زن، بدون مسدود کردن خط مورد نظر وفق مقررات مربوط.

۱۱۳. صدور فرمان حرکت قبل از حصول اطمینان از بازشدن ترمزدستی و برداشت کفش‌های خط.
۱۱۴. انفصال و یا قراردادن یک یا چند واگن روی خطوط ایستگاه دارای شیب و فراز بدون رعایت ضوابط اعلام شده.
۱۱۵. عدم اعزام به موقع سوزن‌بان به سر سوزن ورودی برای قبول وسایط نقلیه ریلی.
۱۱۶. حمل واگن بدون بارنامه یا صدور بارنامه مخدوش و ناقص برای واگن.
۱۱۷. عدم جلوگیری لکوموتیوران از سوار شدن افراد غیرمجاز به لکوموتیو یدک.
۱۱۸. حرکت قطار بدون حضور کلیه مامورین ذی‌ربط قطار.
۱۱۹. حرکت لکوموتیوران مانور بدون دستور شخص سرمانورچی یا رییس قطار.
۱۲۰. قراردادن و اعزام واگن‌های دارای برچسب تعمیری در قطار بدون اخذ مجوز.
۱۲۱. اتصال واگن‌های با اختلاف مرکز تامپون بیش از حد مجاز.
۱۲۲. اعزام قطار قبل از تحقق پنج شرط در سیستم جواز راه آزاد.
۱۲۳. وارد نمودن همزمان دو وسیله نقلیه ریلی از طرفین ایستگاه، بدون داشتن خط تأمین در طرفین آن.
۱۲۴. ورود به ایستگاه‌ها و توقفگاه‌های موقت در خطوط جدید که تحت بهره‌برداری نیستند بدون توقف قبل از سوزن ورودی و اطمینان از سلامت و صحت مسیر.
۱۲۵. سوارکردن افراد در واگنت متصل به درزین.
۱۲۶. عدم اجرا یا تاخیر در اجرای فرمان حرکت پس از صدور دستور حرکت.
۱۲۷. عدم رعایت سرعت مجاز در طول خط و هنگام عملیات مانور.
۱۲۸. عدم گزارش فوری خرابی و عیب و نقص سوزنها.
۱۲۹. عدم اعزام بازدیدکننده برای بازدید قطار ورودی.

۱۳۰. عدم ثبت معایب واگن‌های قطار وارده در دفتر بازدید.

۱۳۱. عدم ثبت واگن‌های تعمیری باقیمانده از کشیک قبل در دفتر گزارش روزانه بازدید.

۱۳۲. متوقف نمودن قطار در محلهای خارج از برنامه بدون اخذ مجوز کنترل.

۱۳۳. بارگیری واگن‌هایی که موعد تعمیرات مقرر آنها فرارسیده است.

۱۳۴. عدم تشخیص و اقدام لازم در مورد اشکالات و خرابی‌های ترانشه‌ها و آبروها طبق دستورالعمل‌های مربوط.

۱۳۵. سوار و پیاده کردن مسافر در خارج از ایستگاه‌های تعیین شده.

۱۳۶. به همراه نداشتن وسایل و تجهیزات تعیین شده در برابر مقررات.

۱۳۷. ترک محل خدمت توسط مامورین.

۱۳۸. بازبودن دربها و محکم نبودن لبه‌های واگن‌ها در هنگام مانور.

۱۳۹. عدم ثبت یا اعلام به موقع رفع سریع خرابی دستگاه‌های علایم الکتریکی و تجهیزات مربوط.

۱۴۰. عدم نصب تابلو ایست در طرفین واگنهای تعمیری هنگام تعمیر.

۱۴۱. بازکردن درب سالن مسافری قبل از توقف کامل توسط مامور سالن (مهماندار) و مامور پذیرایی.

۱۴۲. سوارکردن مسافر و افراد متفرقه به قطار باری.

۱۴۳. عدم استفاده لکوموتیوران قطار مسافری و کمک آنها و لکوموتیوران و رییس قطار باری از عینک در صورت ضعف بینایی

و نیاز به عینک طبق تجویز پزشک و عکس الصاق شده به گواهینامه.

۱۴۴. عدم گزارش تخلفات انجام گرفته به مسئولین مربوط.

۱۴۵. عدم ثبت شماره واگن‌های متوقف در ایستگاه که ترمزدستی آنها بسته شده است.

۱۴۶. عدم تکمیل و تحویل ورقه سیر به مسئول وقت ایستگاه توسط رییس قطار.

۱۴۷. عدم جلوگیری لکوموتیوران از سوارشدن افراد غیرمجاز به لکوموتیو.

۱۴۸. نپوشیدن لباس و کفش (یونیفورم سازمانی) تعیین شده برابر مقررات.

ماده ۳. مامورین و مسئولین ذی ربط موظفند به محض مشاهده تخلف مراتب را به مدیرکل یا معاون فنی اداره کل مربوط گزارش و رونوشت آن را به گروه حفاظت و ایمنی به طور همزمان ارسال نمایند.

تبصره . دستورالعمل چگونگی تهیه و تنظیم گزارش تخلفات و گزارش داخلی آنها حداکثر ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه به تصویب هیئت مدیره راه آهن می رسد.

ماده ۴. پس از اخذ گزارش بلافاصله اقدامات زیر به منظور تعیین متخلف و اعمال جریمه صورت می گیرد.

۱. در صورتی که محل وقوع تخلف و محل تشخیص آن در یک اداره کل باشد، رییس گروه حفاظت و ایمنی مربوط پس از ارجاع موضوع توسط مدیرکل یا معاون فنی نسبت به بررسی و تهیه گزارش اقدام و مراتب را به کمیسیون جلوگیری از سوانح مربوط جهت تصمیم گیری درخصوص تعیین نوع تخلف و میزان جریمه در چارچوب ماده (۷) اعلام می نماید.

۲. در صورتی که محل وقوع تخلف و محل تشخیص آن در دو اداره کل باشد، در این صورت معاون فنی محل تشخیص تخلف، مراتب را به اداره کل محل وقوع تخلف جهت ارسال موضوع به کمیسیون جلوگیری از سوانح مربوط جهت تصمیم گیری درخصوص تعیین نوع تخلف و میزان جریمه در چارچوب ماده (۷) اعلام می نماید.

ماده ۵ . چنانچه وقوع تخلف ناشی از فعل یا ترک فعل بیش از یک شخص باشد، جریمه متعلقه براساس مقررات عمومی سیر و حرکت و دستورالعمل های فنی راه آهن به نسبت میزان مسئولیت هر یک از اشخاص متخلف تعیین می گردد.

ماده ۶ . در صورت ارتکاب چند تخلف، مبلغ جریمه به میزان مقرر در ماده (۷) برای هر تخلف به طور جداگانه تعیین و اعمال می گردد.

ماده ۷. جریمه هر یک از تخلفات مندرج در ماده (۲) به شرح زیر می باشد:

الف - بندهای (۱) تا (۱۱) مبلغ ده میلیون (۱۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال

ب - بندهای (۱۲) تا (۲۵) مبلغ هشت میلیون (۸/۰۰۰/۰۰۰) ریال

پ - بندهای (۲۶) تا (۴۰) مبلغ هفت میلیون (۷/۰۰۰/۰۰۰) ریال

ت - بندهای (۴۱) تا (۵۴) مبلغ شش میلیون (۶/۰۰۰/۰۰۰) ریال

ث - بندهای (۵۵) تا (۶۴) مبلغ پنج میلیون و پانصد هزار (۵/۵۰۰/۰۰۰) ریال

ج - بندهای (۶۵) تا (۷۷) مبلغ پنج میلیون (۵/۰۰۰/۰۰۰) ریال

چ - بندهای (۷۸) تا (۹۲) مبلغ چهار میلیون و پانصد هزار (۴/۵۰۰۰/۰۰۰) ریال

ح - بندهای (۹۳) تا (۱۰۲) مبلغ چهار میلیون (۴/۰۰۰/۰۰۰) ریال

خ - بندهای (۱۰۳) تا (۱۱۵) مبلغ سه میلیون و پانصد هزار (۳/۵۰۰/۰۰۰) ریال

د - بندهای (۱۱۶) تا (۱۳۰) مبلغ سه میلیون (۳/۰۰۰/۰۰۰) ریال

ذ - بندهای (۱۳۱) تا (۱۳۵) مبلغ دو میلیون (۲/۰۰۰/۰۰۰) ریال

ر - بندهای (۱۳۶) تا (۱۴۸) مبلغ یک میلیون (۱/۰۰۰/۰۰۰) ریال

ماده ۸ - وجوه حاصل از جرایم به عنوان درآمد عمومی کشور نزد خزانه داری کل کشور واریز می گردد.

ماده ۹ - جریمه های تعیین شده برای هر تخلف تا سقف ده میلیون (۱۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال قطعی و از ده میلیون (۱۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال تا بیست میلیون (۲۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال قابل تجدیدنظر در کمیسیون عالی رسیدگی به سوانح راه آهن می باشد.

ماده ۱۰ - تخلف و جریمه تعیین شده در موارد قابل تجدیدنظر حداکثر ظرف بیست روز از تاریخ ابلاغ به متخلف قابل اعتراض می باشد.

تبصره ۱ - آرای کمیسیون عالی رسیدگی به سوانح راه آهن به صورت الکترونیکی (به آدرس الکترونیکی) و پستی (به آخرین اقامتگاه شرکت) قابل ابلاغ خواهد بود.

تبصره ۲ - در صورت عدم اعتراض متخلف و پس از انقضای مهلت مقرر جریمه تعیین شده قطعی خواهد شد.

ماده ۱۱ - متقاضی تجدیدنظر باید درخواست اعتراض را به صورت کتبی به اداره کل مربوط تحویل و رسید دریافت نماید.

ماده ۱۲ - اداره کل مربوط پس از وصول درخواست اعتراض باید بلافاصله آن را ثبت و به دبیرخانه کمیسیون عالی رسیدگی به سوانح راه آهن ارسال نماید. در این صورت موضوع حداکثر ظرف یک ماه توسط کمیسیون یادشده رسیدگی و اتخاذ تصمیم می گردد. نظر کمیسیون مذکور قطعی می باشد.

تبصره - در صورت ضرورت از فرد یا افراد متخلف و همچنین نماینده شرکت متبوع آنها جهت حضور در جلسه رسیدگی دعوت به عمل می آید.

ماده ۱۳. متخلف موظف است حداکثر ظرف سی (۳۰) روز از تاریخ ابلاغ جریمه قطعی، نسبت به پرداخت آن اقدام نماید، در غیر این صورت راه آهن می تواند بدون رعایت هرگونه تشریفات قضایی یا اداری جریمه مذکور را به حساب شرکت متبوع متخلف منظور و از محل مطالبات آن شرکت برداشت نماید.

ماده ۱۴. در صورت تکرار تخلفات بندهای (۱) تا (۱۲۲) ماده (۲) برای یک بار و بندهای (۱۲۳) تا (۱۴۸) ماده یاد شده برای دو بار در مدت کمتر از یک سال، مرتکب به مبلغی بیش از جریمه های قبلی و تا سقف بیست میلیون (۲۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال محکوم خواهد شد.

ماده ۱۵. چنانچه تخلف انجام شده منجر به بروز سانحه و یا ورود خسارت اعم از مالی یا جانی گردد در این صورت مطابق تبصره (۲) ماده (۲) قانون دسترسی آزاد به شبکه حمل و نقل ریلی - مصوب ۱۳۸۴، میزان مسئولیت های کیفری و مدنی متخلفین توسط کمیسیون های جلوگیری از سوانح راه آهن تعیین می گردد.

ماده ۱۶. در صورت بروز هرگونه اختلاف بین ادارات کل در رابطه با نحوه اجرا و رسیدگی به تخلفات و جرائم این آیین نامه، موضوع توسط رییس کمیسیون عالی سوانح راه آهن بررسی و اتخاذ تصمیم می گردد.

ماده ۱۷. در صورت ارتکاب هر یک از تخلفات موضوع این آیین نامه توسط کارکنان راه آهن، مراتب به هیئت های رسیدگی به تخلفات اداری ارجاع می شود.

محمدرضا رحیمی
معاون اول رییس جمهور